

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] requiratur ibi recta fides, ita quod infidelis non possit tradere
sacramentum? 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

icitur sacramentum: sed hunc defectum in pueris (qui non habent intentionem accedendi ad sacramentum) supplet Christus, qui interius baptizat: in adultis autem, qui intendunt sacramentum suscipere, supplet illum defectum fides & deuotio. Sed hoc satis posset dici quantum ad vltimum effectum, qui est iustificatio à peccatis: sed quantum ad effectum, qui est res & sacramentum, scilicet quantum ad characterem, non videtur, quòd per deuotionem accedentis possit suppleri: quia character numquam imprimitur nisi per sacramentum. Et ideo alij melius dicunt, quòd minister sacramenti agit in persona totius ecclesie, cuius est minister. In verbis autem quæ profert, exprimitur intentio ecclesie, quæ sufficit ad perfectionem sacramenti, nisi contrarium exterius exprimat ex parte ministri vel recipientis sacramentum.

Ad tertium dicendum, quòd licet ille, qui aliud cogitat, non habeat actualem intentionem, habet tamen intentionem habitualement, quæ sufficit ad perfectionem sacramenti: puta, cum sacerdos accedens ad baptizandum, intendit facere circa baptizandum quod facit ecclesia. Vnde si postea in ipso exercitio actus, cogitatio eius ad alia rapiatur, ex virtute primæ intentionis, perficitur sacramentum. Quamuis studiose curare debeat sacramenti minister, vt etiam actualem intentionem adhibeat. Sed hoc non est totaliter positum in hominis potestate: quia præter intentionem, cum homo vult multum intendere, incipit alia cogitare: secundum illud Psal. 39. Cor meum dereliquit me.

ARTIC. IX.

Utrum fides ministri sit de necessitate sacramenti?

AD nonum sic proceditur. Videtur, quòd fides ministri sit de necessitate sacramenti. Sicut enim dictum est *, intentio ministri est necessaria ad sacramenti perfectionem. Sed fides intentionem dirigit: vt August. † dicit contra Iulianum. Ergo si de-

F 3 sit

358

4. d. 6. q.

1. a. 3. q.

2. a. præc.

Id habet

Aug. in

præf. Ps.

31 nō lon-

ge ante

me. to. 8.

fit vera fides in ministro, non perficitur sacramentum.

*l. 1. epist.
ep. 12. nō
remote à
fi. incipit:
Cñ simul
in cocilio.
† Leo in
epist. 75.
quæ inci.
Litteras
clemētia
tua à me.*

¶ 2 Præterea, Si minister ecclesiæ veram fidem non habeat, videtur esse hæreticus. Sed hæretici, ut videtur, non possunt sacramenta conferre: dicit enim Cyprianus in epistola contra hæreticos *, Omnia quæcumque faciunt hæretici, carnalia sunt & inania, & falsa, ita ut nihil eorum quæ illi gesserint, à nobis probari debeat. & Leo Papa dicit in epistola ad Leonem Augustum, Manifestum est per crudelissimam & insanissimam vesaniam, in Alexandrina fede omne cœlestium sacramentorum lumen extinctum. Intercepta est sacrificij oblatio, defecit chrisimatis sanctificatio, & partidalibus manibus impiorum, omnia se subtraxere mysteria. Ergo vera fides ministri est de necessitate sacramenti.

¶ 3 Præterea, illi qui non habent veram fidem, videntur esse per excommunicationem ab ecclesia separati: dicitur enim in secunda Canonica Ioann. Si quis venit ad vos, & hanc doctrinam non adfert, nolite eum recipere in domum, nec Aue dixeritis ei: & ad Titum 3. Hæreticum hominem post primam & secundam correctionem deuita. Sed excommunicatus non videtur posse conferre ecclesiæ sacramentum, cum ab ecclesia sit separatus, ad cuius ministerium pertinet sacramentorum dispensatio. Ergo videtur, quod vera fides ministri sit de necessitate sacramenti.

*l. 1. c. 47.
cir. fi. t. 7.*

SED contra est, quod August. * dicit contra Petilianum Donatist. Memento, sacramentis Dei nihil obesse mores malorum hominum, quod illa vel non sint, vel minus sancta sint.

*ar. 5. hu-
ius q. 6.
q. 62. a. 1
¶ 2.*

RESPONDEO dicendum, quod (sicut supra dictum est *) quia minister in sacramentis instrumentaliter operatur, non agit in virtute propria, sed in virtute Christi. Sicut autem pertinet ad propriam virtutem hominis charitas, ita & fides. Unde sicut non requiritur ad perfectionem sacramenti, quod minister sit in charitate, sed possunt etiã peccatores sa-

era-

ramenta conferre, ut supra dictum est *: ita nõ requiritur ad perfectionem sacramenti fides eius: sed infidelis potest verum sacramentum præbere, dummodo cætera adsint, quæ sunt de necessitate sacramenti.

*a. 5. c. 6
huius q.*

Ad primum ergo dicendum, quod potest contingere, quod aliquis patiatur defectum fidei circa aliquid, & non circa veritatem sacramenti, quod exhibet: puta, si aliquis credat iuramentum esse in omni casu illicitum; & tamen credat baptismum efficaciam habere ad salutem: & sic talis infidelitas non impedit intentionem conferendi sacramentum. Si vero patiatur fidei defectum circa ipsum sacramentum, quod exhibet, licet credat per id quod agitur exterius, nullum sequi internam effectum, non tamen ignorat, quod ecclesia catholica intendit per huiusmodi quæ exterius aguntur, præbere sacramentum. Unde non obstante infidelitate, potest intendere facere id quod facit ecclesia, licet æstimet id nihil esse. Et talis intentio sufficit ad sacramentum: quia sicut supra dictum est *, minister sacramenti agit in persona totius ecclesie, ex cuius fide suppletur id quod deest fidei ministri.

ar 8. huius q.

Ad secundum dicendum, quod hæreticorum quidam in collatione sacramentorum, formam ecclesie nõ servant: & tales neque sacramentum conferunt, neque rem sacramenti. Quidam vero servant ecclesie formam, & tales conferunt quidem sacramentum, sed non conferunt rem sacramenti. Et hoc dico, si sunt manifeste ab ecclesia præcisi: quia ex hoc ipso, quod aliquis accipit sacramenta ab eis, peccat: & per hoc impeditur, ne effectum sacramenti consequatur. Unde Aug. * dicit in lib. de fid. ad Pet. Firmissime tene, & nullatenus dubites, extra ecclesiam baptizatis, si ad ecclesiam non redierint, baptismum cumulari perniciem. Et per hunc modum dicit Leo Papa †, in sede Alexandrina omne sacramentorum lumen esse extinctum, scilicet quantum ad rem sacramenti, nõ autem quantum ad ipsum sacramentum. Cypr. * autem nullo modo sacramentum conferre hæreticos posse

c. 36. usque ad me. 10. 3.

epi. 75. ad me illius ep. ult. li. 1. epist.

ex epi. 48
ante fin.
habetur
to. 2. Ex-
pressius
l. 1. cont.
Donatist.
c. 18. l. 7.
et in fi. l.
2. contra
Cresc. l. 7
q. 1. 2. a.
5.

credebat: sed in hoc eius sententia non teneretur. Vnde August. † dicit, Martyrem Cyprianum, qui apud hæreticos, vel schismaticos datum baptismum volebat cognoscere, tan a merita vique ad triumphum, martyrij secuta sunt, vt charitatis, qua excellebat, luce, obumbratio illa fugaretur; & si quid purgandum erat, passionis falce tolleretur.

Ad tertium dicendum, quod potestas ministrandi sacramenta, perinet ad spiritualem characterem, qui indelebilis est, vt ex supradictis patet*. Et ideo per hoc, quod aliquis ab ecclesia suspenditur vel excommunicatur, vel etiam degradatur, non amittit potestatem conferendi sacramentum, sed licentiam vt eâi hac potestate. Et ideo sacramentum quidem confert, sed tamen peccat conferendo: & similiter ille qui ab eo accipit sacramentum. Et sic non percipit rem sacramenti, nisi forte per ignorantiam excusetur.

ARTIC. X.

Vtrum intentio recta ministri requiratur ad perfectionem sacramenti?

339
inf q. 74.
a. 2. ad 2.
Et 4. d. 6.
q. 1. ar. 2.
q. 2. et d.
11. q. 2. a.
1 q. 2. ad
1. et d. 10
q. 1. ar. 3.
ad 3.
* a. 8. &
9.

AD decimum sic proceditur. Videtur, quod intentio recta ministri requiratur ad perfectionem sacramenti. Intentio enim ministri, debet conformari intentioni ecclesie, vt ex dictis patet*. Sed intentio ecclesie semper est recta. Ergo de necessitate ad sacramenti perfectionem requiritur intentio recta ministri.

¶ 2 Præterea, Peruersa intentio deterior esse videtur, quàm intentio iocosa. Sed intentio iocosa tollit sacramentum: puta, si aliquis non serio, sed ludò aliquem baptizaret. Ergo multo magis peruersa intentio aufert sacramentum: puta, si aliquis aliquem baptizaret, vt postmodum eum occideret.

¶ 2 Præterea, Peruersa intentio facit totum opus vitiosum: secundum illud Luc. 12. Si oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosus erit. Sed sacramenta Christi nõ possunt inquinari per malos homines: